

OPONENTSKÝ POSUDEK

Název práce: *Mycoplasma hominis* v genitálním ústrojí žen

Autor: Mgr. Markéta Vydržalová

1. Předložená disertační práce Mgr. Vydržalové představuje tématicky široký a velmi ucelený pohled na problematiku *Mycoplasma hominis*, která je neprávem poněkud na okraji zájmu odborné veřejnosti. Přestože byla tato *Mycoplasma* popsána již v roce 1937, stále je zahalena jistou dávkou tajemnosti a o některých infekčních souvislostech tohoto defektního mikroorganismu se dodnes více či méně spekuluje. Bakteriální vaginóza, které se mykoplasmata často aktivně účastní, zvyšuje u těhotných 5-7x riziko předčasného porodu a o závažnosti infekce mykoplasmaty také svědčí i nedávné zjištění, že jejich přítomnost rozšiřuje možnosti přenosu viru HIV. V každém případě se s jejich problematikou denně potýkají jak gynekologická, tak laboratorní pracoviště.

Předložená disertační práce je svým charakterem i rozsahem prací původní, zaměřenou jak na zhodnocení dosud známých, tak i zcela nových pohledů na klinickou i diagnostickou problematiku *M. hominis*. Tím, že autorka do své práce zahrнула poznatky jak klinického, tak i široce pojatého laboratorního pozorování, stala se práce velmi přehledným materiálem pro objektivní posouzení vhodnosti využití jednotlivých laboratorních metod pro různý biologický materiál, techniky jeho zpracování, i možného klinického pohledu na sledovanou problematiku. Vlastní zpracování, členěné do obvyklých logických celků, je i přes množství získaných údajů zpracováno velmi přehledně. Tím, že je práce až učebnicově členěna, nezapře autorka své pedagogické zkušenosti.

2. Při posuzování metodiky disertační práce je nutno ocenit přístup autorky studie k citlivému přístupu v rozložení jednotlivých sledovaných ukazatelů. Vzhledem k tomu, že se v případě studovaného mikroorganismu jedná o možnost současného působení řady infekčních, i klinických příčin, které spolu často velmi úzce souvisí, opírá se studie zcela správně o soubor klinických dat, doplněný spektrem cílených laboratorních vyšetření. Osobně velmi oceňuji navázání dobré spolupráce laboratorního pracoviště autorky s terénními a nemocničními kliniky.

3. Výsledky vlastní disertační práce jsou velmi účelně a přehledně uspořádány od základních poznatků až po komplexní laboratorní vyšetření včetně moderních genetických testů. Přestože se ve studii nepodařilo jasně prokázat, že by *M. hominis* samo o sobě bylo původcem či

hlavním vyvolavatelem sledované klinické symptomatologie, podařilo se na základě detailního testování laboratorních diagnostických technik určit směr, kterým se diagnostika bude pravděpodobně ubírat, stejně jako ověřit a porovnat kvalitu a náročnost těchto diagnostických technik. Dalším významným zjištěním bylo prokázání rezistence *M. hominis* k makrolidovým antibiotikům, která jsou právě jedněmi z těch použitelných pro léčbu infekcí u gravidních žen. Kladem práce je i stanovení řady doporučení, ke kterým autorka došla na základě zjištěných výsledků.

4. K práci Mgr. Vydržalové nemám žádné zásadní připomínky, snad pouze u tabulky č. 14 bych pro lepší orientaci viděl použít buď absolutní čísla, nebo procenta a poněkud odvázná se mi zdá první věta diskuze. Nicméně uznávám, že to může být věci názoru. Jak jsem již uvedl výše, z textové stránky oceňuji, že je práce napsána téměř učebnicovým stylem, přehledně, jednoduše a čistou češtinou.

5. Pro diskusi nad předloženou disertační prací si dovoluji vznést dvě otázky.

a) Význam počtu sexuálních partnerů byl zmíněn u prekanceróz a že se *M. hominis* přenáší zvláště pohlavním stykem je rovněž známo. Můj první dotaz směřuje na sledování počtu sexuálních partnerů u souboru prezentovaných pacientek, a pokud bylo sledováno, pak zda byly činěny alespoň nějaké dílčí závěry. S tím souvisí i podotázka, proč ve svých doporučeních autorka navrhuje vyšetřit sexuálního partnera až při opakovaných nálezech *M. hominis*.

b) Druhá otázka souvisí s první a to v smyslu, proč byly ze souboru vyřazeny ženy s neplodností. Je známo, že se řada těchto „pacientek“ snaží otěhotnět tak říkajíc za každou cenu.

c) Třetí otázkou se ptám, zda autorka (alespoň částečně) sledovala novorozence, kteří se narodili matkám s pozitivním nálezem *M. hominis*. Takoví novorozenci jsou jistě kontaminováni, nicméně jaká je u nich vlastně distribuce a osud *M. hominis* = kolonizace nebo případná infekce? Ptám se s ohledem na možné dlouhodobé přežívání mykoplazmat v epiteliálních buňkách.

6. Prezentovaná disertační práce Mgr. Vydržalové splnila stanovené cíle a umožnila stanovit řadu výstupů pro praxi a to jak v oblasti pohledu na přítomnost *M. hominis* u infikovaných pacientek, tak zvláště v oblasti přístupu k jednotlivým laboratorním postupům a detekčním systémům.

Závěr:

Disertační práce Mgr. Markéty Vydržalové splňuje všechny předpoklady odborné práce daného typu a plně ji doporučuji pro přijetí k obhajobě.

V Pardubicích dne 29.1.2008

MUDr. Karel Mencl, CSc.

Oddělení klinické mikrobiologie
Pardubická krajská nemocnice, a.s.
Kyjevská 44
532 03 PARDUBICE